

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการและคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ
ด้านชีววิทยาศาสตร์ในการเจรจาและไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทกับเอกชน

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (ศลช.) ได้มีหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ วท ๖๕๐๐/๐๑/๖๙๑ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สรุปความได้ว่า คลช. ขอรื้อเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการและคณะกรรมการบริหาร คลช.
ในการเจรจาและไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทกับเอกชน สืบเนื่องจากกรณีที่ คลช. ได้ทำสัญญาให้คำปรึกษา
(Consulting Agreement) กับบริษัท โกลแว็กซ์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย
ของสาธารณรัฐเกาหลี ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ในสัญญาดังกล่าว คลช. ตกลงให้บริการ
และให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมการขายวัคซีนของบริษัทฯ ซึ่งเป็นวัคซีนไข้สมองอักเสบเจอี ชนิดเชื้อเป็น
สายพันธุ์ SA 14-14-2 หรือมีชื่อทางการค้าว่า CD.JEVAX Vaccine (วัคซีนโกลแว็กซ์) ให้แก่
องค์การเภสัชกรรม โดย คลช. มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากการให้บริการดังกล่าวในจำนวน
ร้อยละ ๕ ของยอดขายวัคซีนหลอดและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของวัคซีนโกลแว็กซ์ที่บริษัทฯ
ขายให้แก่องค์การเภสัชกรรมเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่บริษัทฯ ขายวัคซีนโกลแว็กซ์
เป็นครั้งแรกให้แก่องค์การเภสัชกรรม และเนื่องจากในขณะนั้นยังไม่สามารถขายวัคซีนโกลแว็กซ์
ให้แก่ภาครัฐ แต่สามารถขายให้ภาคเอกชนได้ คลช. และบริษัทฯ จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมสัญญา
ให้คำปรึกษาฯ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยให้ คลช. มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจำนวนร้อยละ ๕
ของยอดขายผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของวัคซีนโกลแว็กซ์ที่บริษัทฯ ขายให้แก่ บริษัท ไบโอจีนีเทค จำกัด
ในตลาดเอกชนเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่บริษัทฯ ขายวัคซีนโกลแว็กซ์เป็นครั้งแรกให้แก่บริษัท
ไบโอจีนีเทค จำกัด

ศลช. ได้ปฏิบัติตามสัญญาครบถ้วนแล้ว จึงมีหนังสือทวงถามไปยังบริษัทฯ หลายครั้ง
ให้ชำระค่าตอบแทนตามสัญญา แต่บริษัทฯ ปฏิเสธโดยอ้างว่า คลช. มิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้
ในสัญญา พร้อมทั้งมีหนังสือยกเลิกสัญญาให้คำปรึกษามายัง คลช. และแจ้งว่า จะชำระค่าตอบแทน
ให้แก่ คลช. จากมูลค่าการนำเข้าในสัญญาเป็นระยะเวลา ๒ ปี นับแต่ปีแรกของการนำเข้าวัคซีน
โกลแว็กซ์เท่านั้น ต่อมา คลช. ได้มีหนังสือที่ วท ๖๕๐๐/๐๑/๒๘๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ถึงอัยการสูงสุด ขอให้จัดพนักงานอัยการดำเนินการฟ้องร้องบริษัทฯ ให้ชำระเงินค่าตอบแทน
ตามสัญญาให้คำปรึกษาพร้อมด้วยดอกเบี้ย

เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ บริษัทฯ มีข้อเสนอขอเจรจากับ คลช. โดยตกลง
ที่จะชำระเงินค่าตอบแทนให้แก่ คลช. ตามเงื่อนไขของสัญญาให้คำปรึกษา แต่ขอยกเว้นดอกเบี้ยผิดนัด
ที่ คลช. เรียกร้อง

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๓๑๙ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร ศลช. ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการบริหาร ศลช. ได้พิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียในการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกับบริษัทฯ ตลอดจนการดำเนินคดีกับบริษัทฯ ซึ่งอาจไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ คณะกรรมการบริหาร ศลช. จึงมีมติเห็นชอบให้หาหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการเจรจาและไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทกับบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการ ศลช. หรือคณะกรรมการบริหาร ศลช. มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่จะพิจารณาข้อเสนอของบริษัทฯ ที่ขอยกเว้นดอกเบี้ยผิดนัด และดำเนินการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีต่อศาลหรือไม่

๒. ในกรณีที่ได้มีการฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ผู้อำนวยการ ศลช. และคณะกรรมการบริหาร ศลช. มีอำนาจที่จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและตกลงประนีประนอมยอมความกับบริษัทฯ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือไม่ และ ศลช. จะต้องปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ก่อนที่ ศลช. จะตกลงประนีประนอมยอมความดังกล่าวหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (ศลช.) โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ศลช. ได้มีหนังสือด่วนที่สุดที่ วท ๖๕๐๐/๐๑/๗๑๒ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงอธิบดีอัยการ สำนักงานคดีแพ่ง ขอคืนเรื่องฟ้องคดีกับบริษัท โกลแวกซ์ จำกัด เนื่องจาก ศลช. ได้หาหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการและคณะกรรมการบริหาร ศลช. ในการเจรจาและไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทกับเอกชน จึงประสงค์จะรอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา นอกจากนี้ยังชี้แจงเพิ่มเติมว่า ขณะนี้ ศลช. ไม่มีข้อบังคับหรือระเบียบของคณะกรรมการบริหาร ศลช. ที่กำหนดเกี่ยวกับการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดจากการทำสัญญาแต่อย่างใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณาข้อหาหรือประกอบกับคำชี้แจงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า กรณีที่ข้อหาหรือมานี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาที่ ศลช. ตกลงให้บริการและให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมการขายวัคซีนไข้สมองอักเสบเออี (วัคซีนโกลแวกซ์) ของบริษัท โกลแวกซ์ จำกัด ให้แก่ บริษัท ไบโอจีนิเทค จำกัด ซึ่งมีค่าตอบแทนจากการให้บริการดังกล่าวในจำนวนร้อยละ ๕ ของยอดขายวัคซีนโกลแวกซ์ โดยที่สัญญาดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของ ศลช. โดยมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ (๑)^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านชีววิทยาศาสตร์ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ศลช. มีอำนาจหน้าที่ในการทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของ ศลช. รวมทั้งทำความตกลง

^๑ มาตรา ๗ ให้ศูนย์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมด้านชีววิทยาศาสตร์

และร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของ ศสช. โดยเรียกค่าตอบแทนหรือค่าบริการ ในการดำเนินการได้ตามมาตรา ๘^๒ (๒) (๓) และ (๘) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ

ดังนั้น สัญญาให้คำปรึกษาดังกล่าวจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้อำนาจในการ ดำเนินกิจการของ ศสช. และคณะกรรมการบริหาร ศสช. แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ประกอบกับมาตรา ๑๘^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหาร ศสช. มีอำนาจ ในการควบคุมดูแล ศสช. ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ฯ

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้ศูนย์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของศูนย์

(๓) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของศูนย์

(๔) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนโครงการด้านชีววิทยาศาสตร์และการดำเนินงานของศูนย์

(๕) บริหารจัดการองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านชีววิทยาศาสตร์ ตลอดจนทรัพย์สิน ทางปัญญาและสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของศูนย์

(๖) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของศูนย์

(๗) เข้าร่วมทุนกับบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของศูนย์

(๘) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของศูนย์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์

การกู้ยืมเงินตาม (๖) และการเข้าร่วมทุนตาม (๗) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลศูนย์ให้ดำเนินการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการ ดำเนินงานของศูนย์

(๒) อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน โครงการ และงบประมาณประจำปีของศูนย์

(๓) ดูแลฐานะและความมั่นคงทางการเงิน ให้ความเห็นชอบรายงานการเงิน พิจารณารายงาน ของผู้ตรวจสอบการเงิน และวางระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือข้อห้ามทางการเงิน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนโครงการด้านชีววิทยาศาสตร์ของศูนย์

(๕) ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการบริหารจัดการ ตลอดจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับ การประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของศูนย์

(๖) ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดเก็บและอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินการของศูนย์

(๗) ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของศูนย์ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) จัดตั้งและยุบเลิกสำนักงานสาขาของศูนย์ในกรณีที่มีความจำเป็นและเห็นสมควร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์ และกำหนดวิธีการบริหารงานของสำนักงานสาขาของศูนย์ดังกล่าว

(มีต่อหน้าถัดไป)

เป็นผู้แทนของ ศลช. ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกตามมาตรา ๒๘^๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ และเมื่อได้มีการทำสัญญาหรือข้อตกลงกันไว้เป็นประการใดแล้ว การจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขแห่งสัญญาเป็นประการอื่นหรือดำเนินการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีต่อศาลก็ย่อมอยู่ในอำนาจและดุลพินิจของคู่สัญญาที่จะกระทำได้ตามข้อบังคับหรือระเบียบปฏิบัติของ ศลช. แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ขณะนี้ ศลช. ยังไม่มีข้อบังคับหรือระเบียบของคณะกรรมการบริหาร ศลช. ที่กำหนดเกี่ยวกับการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดจากการทำสัญญาแต่อย่างใด กรณีตามข้อหาหรือนี้จึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหาร ศลช. ที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินการดังกล่าวไปก่อนจนกว่าจะมีการออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องนี้ แต่ทั้งนี้การที่บริษัทฯ มีข้อเสนอที่จะขอเจรจากับ ศลช. โดยจะชำระเงินค่าตอบแทนให้แก่ ศลช. ตามเงื่อนไขของสัญญาให้ค่าปรึกษา แต่ขอยกเว้นดอกเบี้ยผิดนัดที่ ศลช. เรียกร้อง และดำเนินการเจรจาและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีต่อศาลตามกรณีข้อหาหรือนี้จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญโดยไม่ทำให้ทางราชการเสียเปรียบตลอดจนผลกระทบที่จะได้รับจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ก็ได้เคยวินิจฉัยในปัญหาทำนองเดียวกันนี้เป็นบรรทัดฐานไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๗๘๐/๒๕๕๔^๕

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

(๙) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับศูนย์ในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปของศูนย์ การจัดแบ่งส่วนงานของศูนย์และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การประเมินผลงาน การถอดถอนวินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(ง) การบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของศูนย์ รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(ฉ) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(ช) การสรรหา การแต่งตั้ง และถอดถอนผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ และการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(๑๐) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีและเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑๑) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนืองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๙) (ง) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

“มาตรา ๒๘ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของศูนย์ เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดย่อมไม่ผูกพันศูนย์ เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

“บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การลดหรืองดดอกเบี้ยหรือค่าปรับที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติผิดสัญญาของคู่สัญญาที่ได้ทำกับองค์การคลังสินค้า ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๘๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศลช. ได้มีหนังสือถึงอธิบดีอัยการสำนักงานคดีแพ่ง ขอคืนเรื่องการฟ้องคดีโดยประสงค์จะรอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในกรณีนี้ ศลช. ฟ้องคดีต่อศาลอีกต่อไป และสำหรับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘^๖ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนราชการผู้เป็นเจ้าของคดีสามารถใช้ดุลพินิจร่วมกับพนักงานอัยการในการพิจารณาเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความสำหรับคดีแพ่งบางประเภทได้ นั้น โดยที่กรณีตามแนวทางดังกล่าวใช้สำหรับส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฯ มิได้ครอบคลุมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย นอกจากนี้จะต้องเป็นกรณีที่ได้มีการฟ้องคดีต่อศาลแล้วประสงค์จะประนีประนอมยอมความและถอนฟ้องคดีในชั้นศาลเท่านั้น กรณีจึงไม่สามารถนำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งดังกล่าวมาใช้บังคับแก่องค์กรมหาชนได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เมื่อกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๐^๗ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับองค์การมหาชนเป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการบริการสาธารณะ โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งรัฐจัดสรรให้เป็นรายปีตามความเหมาะสม ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงควรหารือกับ ก.พ.ร. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีในการกำหนดแนวทางปฏิบัติขององค์การมหาชนตลอดจนรัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับการเจรจาและไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทกับเอกชน ทั้งกรณีก่อนที่จะมีการดำเนินคดีทางแพ่งและในกรณีที่มีการดำเนินคดีทางแพ่งแล้ว ในทำนองเดียวกันกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งของส่วนราชการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว. ๖๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในทางวินัยการเงินการคลังของแผ่นดิน

(นายดิศทัต โตตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

^๖แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งสำหรับส่วนราชการผู้เป็นเจ้าของคดีสามารถใช้ดุลพินิจร่วมกับพนักงานอัยการในการพิจารณาเกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความสำหรับคดีแพ่งบางประเภทได้ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. คดีแพ่งที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ว่าส่วนราชการจะเป็นโจทก์หรือจำเลย หากส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดี มีความเห็นสอดคล้องเป็นประการใด ให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นดังกล่าวได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญและไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

๒. คดีตามข้อ ๑ หากส่วนราชการเจ้าของคดีและพนักงานอัยการผู้ดำเนินคดีมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังเพื่อพิจารณา

๓. คดีแพ่งที่มีทุนทรัพย์เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ส่วนราชการเจ้าของคดีส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณา

^๗มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรักษาการกิจการหารายได้ของรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนาเศรษฐกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง